

MOTYWY LITERACKIE W *SZEWCAH*
I ICH POSZUKIWANIE W INNYCH
TEKSTACH LITERACKICH

BEATA ZIELIŃSKA
TADEUSZ BANOWSKI

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania języka polskiego dla szkoły ponadpodstawowej poziom rozszerzony

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – dr Jolanta Sawicka-Jurek
Recenzja merytoryczna – Dorota Dąbrowska
Bożena Świąch
Agnieszka Ratajczak-Mucharska
Katarzyna Szczepkowska-Szcześniak

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji:

Motywy literackie w *Szewcach* i ich poszukiwanie w innych tekstach literackich

Klasa / czas trwania zajęć/lekcji:

III / 45 minut

Cele. Uczeń:

- wskazuje motywy obecne w lekturze;
- charakteryzuje sposób przedstawienia motywów;
- kształci umiejętność poszukiwania i odwoływania się do innych tekstów;
- systematyzuje wiadomości.

Metody/techniki/formy pracy:

- mapa myśli;
- praca w grupach;
- metoda poszukiwawcza;
- gromadzenie informacji.

Środki dydaktyczne:

- karty z tekstami kultury;
- *Szewcy Witkacego*.

Opis przebiegu lekcji:

Część wstępna:

Przypomnienie problematyki powieści i losów głównego bohatera.

Część właściwa:

Lekcję należy przeprowadzić po omówieniu lektury oraz tekstów, które ujęte są w zadaniach dla grup.

1. Podział klasy na grupy – uczniowie przygotowują konspekt wypowiedzi argumentacyjnej na tematy.

Grupa I – deformacja świata w *Szewcach* Witkacego, *Sklepach cynamonowych* B. Schulza i *Procesie* F. Kafki.

Grupa II – sposób przedstawienia kobiety i jej rola w *Szewcach* Witkacego, *Makbecie* W. Szekspira i *Chłopach* W.S. Reymonta.

Grupa III – wskaż rolę przemiany człowieka w *Szewcach* Witkacego, *Dziadach części III* A. Mickiewicza i w *Lalce* B. Prusa.

Grupa IV – rewolucja i jej znaczenie w *Szewcach* Witkacego, *Nie-Boskiej komedii* Z. Krasińskiego i *Przedwiośniu* S. Żeromskiego.

2. Prezentacja wypowiedzi uczniów zgodnie z podziałem na trójdzielną organizację wypowiedzi (zaangażowanie wszystkich uczniów).

Część podsumowująca: Przypomnienie innych motywów funkcjonujących w *Szewcach*.

Utworzenie map myśli zwierających motywy.

Komentarz metodyczny:

Podczas pracy należy zwrócić uwagę na kompozycję i poprawność językową. Dla uczniów ze SPE można przygotować pytania dodatkowe, ułatwiające jej formułowanie, dostosowane do opinii PPP. W lekcji kształcone są kompetencje: w zakresie rozumienia i tworzenia informacji, wielojęzyczności, osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się. Praca w parach oraz umiejętność wypowiedzania się i prezentacji są niezbędnymi elementami na rynku pracy. Lekcja bazuje na zastosowaniu metod aktywizujących, angażujących uczniów do pracy w grupie, wykorzystaniu zasobów internetowych oraz tradycyjnych źródeł informacji. W przypadku uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi należy: zapewnić właściwe oświetlenie sali lekcyjnej i miejsca pracy, wykorzystać mocne strony ucznia, stworzyć atmosferę pracy sprzyjającą budowaniu pozytywnych emocji i doświadczeń, dostosować materiały i narzędzia do warunków i możliwości ucznia, np. w materiałach tekstowych powiększyć czcionkę, stosować zakreślenia; dostosować wymagania edukacyjne, stopień, np. wydłużyć czas pracy, umożliwić zapoznanie się z materiałem źródłowym w domu i udzielić wskazówek do pracy, zorganizować pomoc koleżeńską, stosować ocenianie kształtujące, wspierające ucznia, połączone z samooceną i oceną koleżeńską, wzmacniać ucznia pochwałą nawet za niewielkie postępy, a także udzielać informacji zwrotnej o tym, co uczeń robi dobrze, a w których miejscach popełnił błędy lub co wykonał źle, w jaki sposób może uzupełnić braki lub poprawić błędy oraz poinformować o tym, jakimi metodami może doskonalić swoje umiejętności. Należy umożliwić także rozwój uczniowi zdolnemu poprzez angażowanie go w dodatkowe czynności, opracowanie pomocy dydaktycznych. Podczas lekcji realizowane są kompetencje kluczowe, mające znaczenie na rynku pracy, szczególnie w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej, w zakresie rozumienia i tworzenia informacji (teksty literackie), osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się (praca w grupach), w zakresie przedsiębiorczości (komunikowanie się).